
Nieuwsbrief van Watererfgoed Vlaanderen - nummer 29 - oktober 2013

Nieuws over Watererfgoed Vlaanderen

- [Maritiem museumcongres van 25 en 26 oktober 2013 is uitgesteld](#)
- [Een maritiem museum ? Met boetiekmuseum Red Star Line begint het pas !](#)
- [Zit Vlaams Varend Erfgoeddecreet op de zandbank ?](#)
- [Ons ledenbestand verrijkt met educatieve werkgroep, modelbouwers en gidsenvereniging](#)
- [Watererfgoed Vlaanderen referentie op website Antwerps Havenbedrijf](#)
- [Vlaanderen inspireert nogmaals cultuur- en erfgoedbeleid Ierse havens](#)
-

Nieuws van onze leden

- [Nautica zet viering 75 jaar Albertkanaal en schoolse botenbouw op touw](#)
- [De New Belgica wordt een museumschip](#)
- [Smaakboot vaart van Zeebrugge naar Hasselt](#)
- [Havencentrum Lillo zoekt nieuwe educatieve medewerker](#)
- [Navigo inspireert expo *Sex & the Sea* in Rotterdam](#)
- [Steunformules voor Brelboot Askoy II beschikbaar in nieuwe folder](#)
- [Lezingen door Gerald Verbeeck over de haven- en Scheldeschilders in Antwerpen](#)
- [Erelid Gustaaf Asaert publiceert studie over Antwerpse scheepsbouw](#)
- [België op zee: verhalen rond schepen uit de 19de en 20ste eeuw](#)
- [The Mission to Seafarers publiceert gratis maritieme krant](#)
-

Ander watererfgoednieuws

- [Cursus maritieme archeologie aan de VUB](#)
- [Uitnodiging om deel te nemen aan eerste maritiem festival in Oslo](#)
- [Gaat Bonapartesluis dan toch terug open ?](#)
- [Vlaamse Cartograaf Mercator straalt in twee nieuwe boeken](#)
- [Nieuwe brochure over boottochten op en rond Leie en Schelde](#)
- [Europese havententoonstelling in Musée portuaire van Duinkerken](#)

- [Komt Scaldis terug in Antwerpse Voetgangerstunnel ?](#)
- [Website toont schat aan oude Antwerpse havenfoto's](#)
- [Flows zet traditie van scheepvaartkrant De Lloyd verder](#)
- [Heemkundige Kring Antwerpse polder publiceert *Poldergrond*](#)
- [Oproep voor deskundigen die Antwerpse GECORO willen bemannen](#)
-

[Watererfgoedkalender oktober - november 2013](#)
[Inschrijven en uitschrijven](#)

Nieuws over Watererfgoed Vlaanderen

Maritiem museumcongres van 25 en 26 oktober 2013 is uitgesteld

Wegens onvoorziene omstandigheden, in het bijzonder de onbeschikbaarheid van enkele belangrijke sprekers, wordt ons tweedaags internationaal maritiem museumcongres van 25 en 26 oktober 2013 uitgesteld tot een nader te bepalen datum. Onze studie over een nieuw maritiem museum, die wordt gepubliceerd als een prachtig geïllustreerd kunstboek van 360 pagina's, is echter drukklaar, en talrijke maritieme organisaties en bedrijven ondersteunen ons project (o.m. de Antwerpse havenwerkgeversorganisatie Ceba, PSA, KVBG, ASV en BvL en verder o.m. Carto en Antwerp-Tax). We zoeken nu naar een geschikte nieuwe datum voor de voorstelling van onze plannen en maken die eerstdaags bekend. Uitstel is dus zeker geen afstel en we rekenen absoluut op je aanwezigheid op ons evenement !

[Terug naar top](#)

Een maritiem museum ? Met boetiekmuseum Red Star Line begint het pas !

© Michel Wuyts

Op 19 september waren we aanwezig tijdens de avant-première van het gloednieuwe Red Star Line Museum voor de genodigden van hoofdsponsor CMB. Red Star Line is een indrukwekkend maritiem boetiekmuseum geworden. Het vertelt het aangrijpende verhaal van de rederij die meer dan 2 miljoen mensen van Antwerpen naar Amerika bracht, van de passagiers, de bemanningen, de schepen en de havens. Ook de hedendaagse migratiecontext wordt belicht, maar niet op een opdringerige wijze.

De originele gebouwen zijn prachtig tot nieuw leven gebracht. We feliciteren iedereen die aan de realisatie van deze nieuwe attractie heeft meegewerkt, in het bijzonder de voortrekkers Robert Vervoort en André Bollen (beiden wegens hun Red Star Line-actie reeds ereleden van onze vereniging) alsook Erwin Joos (grondlegger van de Van Mieghem-herontdekking). Dit trio hield de herinnering aan de Red Star Line levend en legde onvermoeibaar private collecties aan. Red Star Line wordt ongetwijfeld een absoluut succes en levert voor ons het bewijs dat de Antwerpse maritieme verhalen wel degelijk museaal en toeristisch kunnen worden geëxploiteerd. We hopen dat de stedenbouwkundigen de Red Star Line-site zullen vervolledigen met originele hangars op de Rijnkaai. Pas dan hebben we een maritieme site van UNESCO-werelderfgoedformaat. En verder is de opening van Red Star Line het startschot van onze campagne voor een groot maritiem museum in Antwerpen. En met even grote belangstelling volgen we de debatten over een nieuw museum in Oostende !

[Terug naar top](#)

Zit Vlaams Varend Erfgoeddecreet op de zandbank ?

Eerder dit jaar, in volle Charlesville-perikelen, publiceerde Vlaams Minister Geert Bourgeois een discussienota over een aanpassing van het Decreet Varend Erfgoed uit 2002. Wij waarderen dat eindelijk aanstalten wordt gemaakt om deze regelgeving te verbeteren en dat de jongste jaren voor een aantal belangrijke vaartuigen beschermingsmaatregelen werden geïnitieerd. We begrijpen echter niet dat de herziening beperkt wordt tot een minimalistische juridisch-technische wijziging, daar waar heel wat fundamentele knelpunten een oplossing behoeven, waaraan de discussienota van de Minister lijkt voorbij te gaan. Op 25 september 2013 bezorgden wij de Minister een uitvoerig en onderbouwd advies,

met verzoek over te schakelen naar een hoger ambitieniveau en onze eigen, inmiddels meer dan 2,5 jaar oude (!) en kant-en-klare Proeve van Watererfgoeddecreet als basis te hanteren. Wat zijn in feite de objectieven en prioriteiten en van het Vlaamse watererfgoedbeleid ? Hoe wordt het varende erfgoedbeleid geïntegreerd in het cultureel en het onroerend erfgoedbeleid ? Wanneer komt de al jaren aangekondigde inventaris van het Vlaams varende erfgoed online ? Hoe kunnen eigenaars en beheerders van historische vaartuigen een minder belastende, meer stimulerende 'light'-erkenning bekomen ? Hoe worden de bouw en het beheer van replica's aangemoedigd ? Wat met bedreigde Vlaamse vaartuigen in het buitenland ? Wat met op het droge opgestelde museumschepen ? En met historische vaartuigen in beheer van maritieme overheidsbesturen ? Je leest ons volledige advies aan de Minister [hier](#) en kan reageren via secr@watererfgoed.be.

[Terug naar top](#)

Ons ledenbestand verrijkt met educatieve werkgroep, modelbouwers en gidsenvereniging

© JaKL Shantykoor

We verwelkomen als nieuwe leden van harte de Educatieve Werkgroep Binnenvaart Nautica uit Mechelen die het nautische bewustzijn en kennis aanwakkert bij de schoolgaande jeugd (zie verder in deze Getijden), Vrimo-Belmar, de onverdroten bouwers van prachtige modellen van Belgische marineschepen (op de foto hiernaast tijdens Lillo Waterdorp 2013), en de [Koninklijke Gidsenvereniging van Antwerpen](#), die het Antwerpse havenerfgoed deskundig populariseert bij een breed publiek. De achterban van Watererfgoed Vlaanderen stijgt dus steeds verder boven de kaap van 100 uit. We zijn daarmee de grootste watererfgoedfederatie van de Benelux en vertegenwoordigen duizenden watererfgoedwerkers en -liefhebbers uit heel

Vlaanderen, plus een groeiend aantal buitenlandse supporters.

[Terug naar top](#)

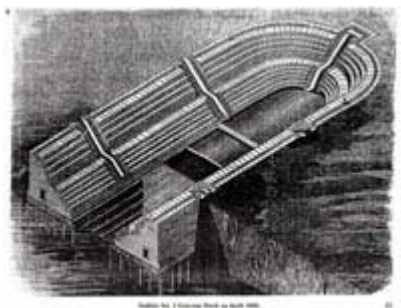
Watererfgoed Vlaanderen referentie op website Antwerps Havenbedrijf

De jongste jaren nemen de Stad Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen steeds meer initiatieven rond watererfgoed. De website van het Havenbedrijf bevat nu een [afzonderlijke pagina over erfgoed](#). Terecht onderlijnt zij dat weinig andere havens zo'n rijk verleden als de haven van Antwerpen hebben. Vandaag de dag beschikt de haven nog altijd over een zeer waardevol cultuurhistorisch patrimonium. Zowel onroerende als roerende elementen bevestigen de rol die Antwerpen de afgelopen eeuwen heeft gespeeld als wereldhaven. We zijn verheugd dat het Havenbedrijf naar onze website verwijst als dé referentie rond scheepvaart- en havenerfgoed.

[Terug naar top](#)

Vlaanderen inspireert nogmaals cultuur- en erfgoedbeleid Ierse havens

Op 27 september nam onze voorzitter in Dublin deel aan een panelgesprek rond de vraag 'Can ports, cities and the natural environment live together ?' Het was een onderdeel van de jaarlijkse Ierse havencongres, waarvoor ditmaal Eamonn O'Reilly, directeur van de haven van Dublin, als gastheer optrad. De sessie werd voorgezeten door de befaamde stedenbouwkundige en cultuurfiguur Séan O'Laoire, voormalig voorzitter van het Royal Institute of the Architects of Ireland en thans adviseur van het Dublinse havenbestuur voor de culturele aspecten van het Masterplan voor de haven voor de periode 2012-2040. De panelvoorzitter zwaaide onze voorzitter nadrukkelijk lof toe voor zijn boek *Soft Values of Seaports* uit 2007, dat heel wat Europese

havenbesturen inspireerde tot investeringen in projecten om de haven terug te integreren in het maatschappelijke leven en inz. om hun rijke culturele waarden te valoriseren. Het paneldebat maakte duidelijk dat alle Ierse havenprofessionals van de noodzaak van maatschappelijke integratie overtuigd zijn, en dat het behoud en de herbenutting van havenerfgoed hierbij een enorme opportuniteit biedt. Dat Dublin, de grootste Ierse haven, pas goed door de havenerfgoedmicrobe gebeten is, blijkt uit de publicatie van een nieuwe brochure over de geschiedenis van de gebouwen van het havenbestuur, de valorisatie van een grote duikersklok op de Liffey en het plan om een historisch droogdok terug open te leggen (beeld hiernaast).

[Terug naar top](#)

Nieuws van onze leden

Nautica zet viering 75 jaar Albertkanaal en schoolse botenbouw op touw

Onder impuls van de Mechelse watererfgoedpionier Herman Verwaetermeulen zet de Educatieve Werkgroep Binnenvaart Nautica in samenwerking met o.m. de nv De Scheepvaart en de kanaalgemeenten Riemst, Bilzen en Lanaken, een watererfgoedfeest rond 75 jaar Albertkanaal op touw. Van 25 tot en met 28 april 2014 kan je 'torenhoog' varen tussen 'torenhoge' rotsen, met o.a. de etappevaart vanaf de nieuwe monumentale brug van Vroenhoven te Riemst naar Bilzen en naar Kanne, de mergelrotsen en het Fort van Eben-Emael (Bassenge) – dwars door de “waterschei”(ding) tussen het Scheldebekken en de Maasvallei. Meer informatie vind je [hier](#) in een speciale folder. Nautica heeft over heel Vlaanderen ook indrukwekkende lijst dynamische botenbouwprojecten gerealiseerd, waarover je meer leest in deze [werknota](#).

De New Belgica wordt een museumschip

Toen vzw De Steenschuit in 2007 uitpakte met de kiellegging van de vormreplica van de legendarische Zuidpoolvaarder Belgica was zij vastbesloten om een zeevarend schip onder klasse te bouwen. Ze droomde zelfs luidop van een nieuwe expeditie naar Antarctica. Aanslepende discussies met de classificatiemaatschappij, stedenbouwkundige moeilijkheden, een krimpende sponsoring en slinkende subsidies vormden een rem op het project en op de visibiliteit. Een nieuw businessplan mikt nu op de sociale doelstelling en de opleiding van laaggeschoolde kanszoekenden. De Belgica wordt een drijvend museumschip dat een unieke plaats zal krijgen in de nieuwe maritieme erfgoedsite ten noorden van het Antwerpse Museum aan de Stroom. De nieuwe stand van zaken wordt uitgebreid toegelicht tijdens de tweede Belgicaclub-avond, die doorgaat op 7 november e.k. om 18u30 op de Noordzeeterminal van PSA in de haven van Antwerpen. Met Dixie Dansercoer staat bovendien een uitermate boeiende spreker op het programma. In de voetsporen van Adrien de Gerlache neemt Dixie je mee op één van zijn vele reizen en expedities naar Antarctica en het Hoge Noorden. Inschrijven is mogelijk tot 4 november op het e-mailadres belgicaclub@steenschuit.be.

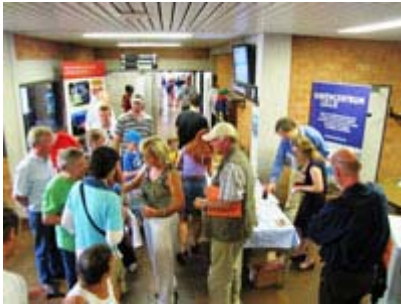
Smaakboot vaart van Zeebrugge naar Hasselt

De Week van de Smaak is een tiendaags publieksevenement – dit jaar van 14 tot 24 november – rond smaak en eetcultuur, waarbij de nadruk ligt op participatie, ontmoeting en beleving. De Week van de Smaak vindt plaats over heel Vlaanderen en Brussel. Het deelnemersveld is zeer verscheiden: lokale besturen, sociaal-culturele verenigingen, buurtcomités, bibliotheken, restaurants, producenten, scholen: iedereen kan deelnemen en een smaakactiviteit opzetten. Elke editie leidt tot vele honderden activiteiten, van proeverijen, over buurtfeesten tot culinaire workshops, lezingen en tentoonstellingen. Dit jaar draait het tijdens de Week van de Smaak helemaal rond Water & Vuur: roken, stoken en stomen, rivieren, kanalen, de zee en wat erin rondzwemt, tegenstellingen en wedstrijden. Geflankeerd door chef Kobe Desramaults (In de Wulf) en culinair journaliste Dorien Knockaert organiseren deelnemers rond dat thema allerlei activiteiten. Een hoogtepunt is een unieke vaartocht met de Gentse Barge, die fungeert als Smaakboot. Een chef, een biersommelier en een witloofboer schepen in samen met veertig passagiers. De Smaakboot vaart dwars door Vlaanderen: van Zeebrugge, over Brussel tot diep in Limburg. De passagiers genieten van een drieganglunch met in de hoofdrol: witloof, streekproducten en bier. Elke dag meert de boot aan in een ankerstad, waar de passagiers feestelijk worden ontvangen, en uitgenodigd voor een overnachting. De volgende dag stappen veertig nieuwe passagiers op, onder begeleiding van een andere chef, een nieuw menu, nieuwe bieren. Info op www.smaakboot.be.

[Terug naar top](#)

Havencentrum Lillo zoekt nieuwe educatieve medewerker

Wegens het welverdiende pensioen van Dirk Brentjens is het Havencentrum Lillo – het grootste haveneducatiecentrum ter wereld ! – op zoek naar een nieuwe medewerker voor zijn educatief team. Deze zal o.a. verantwoordelijk zijn voor:

- het ontwikkelen en realiseren van educatief aanbod voor secundair en hoger onderwijs;
- het beheer en verder ontwikkelen van de tentoonstelling;
- het opbouwen en onderhouden van contacten in onderwijs en haven;
- het opbouwen en verspreiden van kennis over de haven van Antwerpen in het algemeen;
- het mee coachen van de havengidsen.

Meer info via philippe.demoulin@havencentrum.be.

[Terug naar top](#)

Navigo inspireert expo *Sex & the Sea* in Rotterdam

Vorig weekend opende in het Maritiem Museum Rotterdam, een van de grootste maritieme musea van Europa, de tentoonstelling *Sex & the Sea*, gebaseerd op de succesvolle expo 'Zeerotica. Over liefde en lust aan de kust' uit 2011 van het Navigo-Nationaal Visserijmuseum. Het concept uit Oostduinkerke reisde naar Rotterdam en werd daar verder ontwikkeld door niemand minder dan de Britse filmregisseur Peter Greenaway. Samen met de Nederlandse installatiemaakster Saskia Boddeke ontwikkelde hij een artistieke installatie met daarin een filmprojectie. Op het recente internationale congres van maritieme musea in Cascais (Portugal) bedankte het Rotterdamse museumteam het Navigo-museum voor de inspiratie voor deze boeiende expo. De curator van Zeerotica en directeur van Navigo-museum, Maja Wolny, tevens bestuurder van Watererfgoed Vlaanderen, was op de opening in Rotterdam aanwezig. Ligt het aan hun calvinistische

opvoeding, aan de tolerante Nederlandse samenleving of aan de frisse zeelucht die massaal hun vlakke land binnenstroomt ? Eén ding is zeker: in Nederland zijn ze dol op Zeerotica. De originele versie van de succesvolle Navigo-expo kan nog tot april 2014 bezocht worden in het Zeeuws Maritiem Museum te Vlissingen.

[Terug naar top](#)

Steunformules voor Brelboot Askoy II beschikbaar in nieuwe folder

Om de Askoy II, het plezierjacht van Hugo Van Kuyck en later Jacques Brel, weer zeewaardig te maken, zijn nog aanzienlijke bedragen nodig. De berging, de terugkeer naar België, het transport over de weg en de lopende opknapwerken zijn gefinancierd door diverse milde schenkers. De vereniging heeft net een nieuwe folder uit, waarin de steunmogelijkheden overzichtelijk zijn beschreven, rekening houdend met de recentste wetgeving. Wie dit fascinerende project actief wil steunen, heeft de keuze tussen een overschrijving, een gift in natura, een fiscaal gunstige gift of schenking en een duo-legaat. Meer details vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Lezingen door Gerald Verbeeck over de haven- en Scheldeschilders in Antwerpen

Jos Mous (1932)

Op donderdag 14 november en donderdag 5 december 2013 om 19u30 geeft ons lid Gerald Verbeeck een causerie over de haven- en Scheldeschilders in de vergaderzaal van de Effectenbank Dierickx-Leys, Kasteelpleinstraat 44-46, 2000 Antwerpen. Gerald bestudeert dit thema al vele jaren. Zijn PowerPoint-voorstelling roept de oude glorie van deze schilders op, rijkelijk geïllustreerd met afbeeldingen van hun werken. Aan bod komen Antwerpse grootheden als Kurt Peiser, Oscar Verpoorten, Eugene Van Mieghem en Jos

Mous. Graag inschrijven via secretariaat@dierickx.be met opgave van het aantal personen en een telefoonnummer. Er zijn telkens 30 plaatsen voorzien.

[Terug naar top](#)

Erelid Gustaaf Asaert publiceert studie over Antwerpse scheepsbouw

Binnenkort verschijnt *van Willem de Cogmakere tot John Cockerill. Zeven eeuwen Antwerpse scheepsbouw*, een studie van liefst 562 bladzijden met tientallen illustraties over deze belangrijke Antwerpse bedrijfstak van de middeleeuwen tot het eind van de vorige eeuw. Auteur is de Antwerpse historicus en ere-rijksarchivaris dr. Gustaaf Asaert, die eerder o.m. *De Antwerpse scheepvaart in de vijftiende eeuw*, *Westeuropese scheepvaart in de middeleeuwen, 1585*. *De val van Antwerpen en de uittocht van Vlamingen en Brabanders*, *Ook dat was Antwerpen*, *De Antwerpse naties* (met Greta Devos) schreef. Wegens zijn verdiensten als maritiem historicus is de auteur sinds 2011 erelid van Watererfgoed Vlaanderen. Het boek, dat uiteraard ook het Cockerill-tijdperk behandelt, is door de auteur uitgegeven in eigen beheer i.s.m. Copy-Copy en verschijnt binnenkort. Het kost slechts 19 EUR en de verzending is gratis. Info: info@copycopy.be.

[Terug naar top](#)

België op zee: verhalen rond schepen uit de 19de en 20ste eeuw

In lijn met een suggestie die wij jaren geleden al deden, bundelen Luc van Coolput en Flor Van Otterdyk hun onvolprezen historische studies over de 19de- en 20ste-eeuwse Belgische zeescheepvaart, welke eerder verschenen in het tijdschrift *Nautilus*, zeer terecht in een fraai boek, dat wordt uitgegeven door de Vrienden van het Nationaal Scheepvaartmuseum. Flor Van Otterdyk (°1945) was

jarenlang journalist bij Lloyd Anversois / De Lloyd. Luc van Coolput (°1944) is een telg van een oud Antwerps maritiem geslacht. Beiden verzamelden unieke maritieme archieven. Hun onmisbare boek zal 256 pagina's en 120 illustraties tellen, kost 37 EUR plus portkosten en is beschikbaar vanaf december 2013. Info: vanherck.raymond@telenet.be. In de laatste nummers van Nautilus waren van de hand van de auteurs nog boeiende artikels te lezen over de Marnix de Ste. Aldegonde en de Capitaine Costermans.

[Terug naar top](#)

The Mission to Seafarers publiceert gratis maritieme krant

Ons lid [The Mission to Seafarers](#) vertegenwoordigt een lange, in 1856 gestarte, erg mooie traditie van wereldwijde zorg voor het welzijn van zeelieden. Op de internationale website van de organisatie vind je heel wat interessante maritieme informatie.

Bijzonder aanbevelenswaard is de gratis tweewekelijkse Engelstalige krant *The Sea*, die het op professionele wijze opneemt voor de belangen van de zeelieden. In gedrukte vorm wordt de publicatie verdeeld via zeeliedencentra. De online-versie vind je [hier](#).

[Terug naar top](#)

Ander watererfgoednieuws

Cursus maritieme archeologie aan de VUB

Dit academiejaar zal dr. Marnix Pieters aan de VUB een cursus Maritieme Archeologie doceren binnen de Masteropleiding Kunstwetenschappen & Archeologie. De cursus kadert in het IWT/SBO-project 'Archeologisch erfgoed in de Noordzee' (2013-2016), dat onder meer beoogt het draagvlak voor maritieme archeologie te verhogen, zowel in de onderzoekswereld als bij de bevolking in het algemeen. De VUB en het Agentschap Onroerend

Erfgoed engageren zich zo om de maritieme archeologie de nodige academische aandacht te geven. Als hoofadviseur maritiem en onderwater erfgoed bij het agentschap Onroerend Erfgoed is dr. Marnix Pieters actief bezig met dit specifieke erfgoed, vertrekkende vanuit het jarenlange voorafgaandelijke onderzoek naar het verdronken laatmiddeleeuwse vissersdorp Walraversijde. Studenten van alle universiteiten en andere geïnteresseerden zijn welkom om deze cursus te volgen. De lessen zullen plaatsvinden op donderdagvoormiddag tussen 10u en 12u op de Campus van de VUB in Etterbeek. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Dries Tys via dtys@vub.ac.be.

[Terug naar top](#)

Uitnodiging om deel te nemen aan eerste maritiem festival in Oslo

Op vraag van de Noorse federatie voor het behoud van historische schepen en het kustmilieu Forbundet Kysten verspreiden we hierbij een uitnodiging om deel te nemen aan het eerste maritiem-historisch botenfestival van Oslo van 17 tot 20 juli 2014. Alle historische en traditionale vaartuigen van Europa zijn welkom. Meer informatie bij tore@kysten.no. Forbundet Kysten werd opgericht in 1979 en telt liefst 10.000 leden en 124 lokale afdelingen. Meer informatie op www.kysten.no.

[Terug naar top](#)

Gaat Bonapartesluis dan toch terug open ?

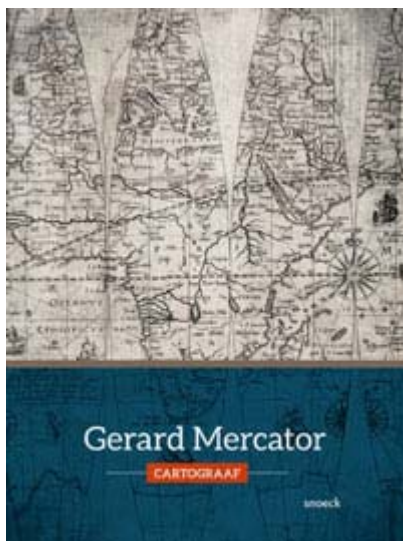

Op 4 oktober bracht de Antwerpse Televisie ATV een reportage over de redenen waarom veel Antwerpenaren met een zeiljacht als vaste ligplaats voor een haven in Nederland kiezen. Volgens hen is het in de Antwerpse jachthaven aan het MAS te omslachtig om van hun sport te genieten. Er zijn de getijden van de Schelde, en de sluizen en bruggen

zijn daar op afgestemd. Als beste oplossing werd de heropening van de aloude Bonapartesluis vermeld, een idee waar ook wij achter staan. Je kan de reportage [hier](#) bekijken. Ze mag echter niet doen vergeten dat de jachthaven van Antwerpen in het Willemdok sinds haar opening een doorslaand succes is gebleken, en een zeer geslaagd voorbeeld van de herbestemming van een oud havendok.

[Terug naar top](#)

Vlaamse Cartograaf Mercator straalt in twee nieuwe boeken

Het voorbije Mercatorjaar 2012 leverde zopas twee interessante boeken op. Op 18 oktober woonden we in het Mercatormuseum in Sint-Niklaas de voorstelling bij van het verzamelwerk *Gerard Mercator Cartograaf*, dat hoofdzakelijk de teksten bundelt van de zeer gevarieerde, grotendeels erg originele lezingen over de beroemde, in 1512 in Rupelmonde geboren cartograaf, die door de Stedelijke Musea Sint-Niklaas werden georganiseerd i.s.m. de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas en de Universiteit Gent (Vakgroep Geografie). De immer gedreven historicus Harry Van Royen zorgde voor de eindredactie en Snoeck stond in voor de uitgave. Alle bestelinfo staat [hier](#). Onder de titel *Grenzen Verlegd !* publiceerde de vzw Mercator 2012 een gratis verkrijgbaar eindverslag van het Mercatorjaar (info: haran@pandora.be).

[Terug naar top](#)

Nieuwe brochure over boottochten op en rond Leie en Schelde

Toerisme Leiestreek bezorgde ons een nieuwe brochure over boottochten op de Leie, de Schelde en de kanalen. Ze bestrijkt de Grensleie, de Vlasleie, de Schildersleie, de West-Vlaamse Scheldestreek, het Kanaal Bossuit-Kortrijk en het Kanaal Roeselare-Leie. Er zijn heel wat speciale arrangementen, zoals

tochten naar de oude Frans-Vlaamse stad Rijsel, sloeptochtjes Deinze-Gent en tochtjes tussen Bossuit en Kortrijk met de Oude Tjalk, blijkbaar het oudste onder Belgische vlag varende schip. Meer info: info@toerisme-leiestreek.be.

[Terug naar top](#)

Europese havententoonstelling in Musée portuaire van Duinkerken

Nog tot 12 januari 2013 loopt in het Musée portuaire van het Frans-Vlaamse Duinkerken een tentoonstelling over de impact van havens op de Europese identiteit. Duinkerken is in 2013 regionale cultuurhoofdstad. Vele buitenlandse musea, waaronder het Antwerpse MAS, werkten aan de tentoonstelling mee. Meer info op www.museeportuaire.com.

[Terug naar top](#)

Komt Scaldis terug in Antwerpse Voetgangerstunnel ?

Karel Gilleir lanceerde het idee om het schilderij van Scaldis (of Neptunus ?) met zijn drietand en zeemeerminnen halverwege de Antwerpse Voetgangerstunnel terug aan te brengen. Deze muurschildering, een authentiek stukje watererfgoed, verdween jaren geleden onder een kale verflaag, maar imponeerde daarvóór jong en oud. Schepen van erfgoed Rob Van de Velde reageerde enthousiast. Wie een afbeelding van de schildering heeft, mag die zeker sturen aan secr@watererfgoed.be, en wij sturen ze dan door aan de Stad.

[Terug naar top](#)

Website toont schat aan oude Antwerpse havenfoto's

François Gelens bezorgde ons een link naar de website oudedokken.gilbertus.com, waar honderden foto's van de Antwerpse haven zijn gerangschikt per dok en per thema. Een schat aan beeldmateriaal, en felicitaties aan de anonieme vroegere bootman van Brabo die dit realiseerde.

[Terug naar top](#)

Flows zet traditie van scheepvaartkrant De Lloyd verder

Op 16 oktober verscheen het eerste nummer van het nieuwe Antwerpse scheepvaart-, haven- en transportweekblad *Flows*. Het is de opvolger van de roemrijke, 155 jaar oude krant De Lloyd, die enkele maanden geleden failliet ging. De uitgeverij Roularta en de Antwerpse havengemeenschap sloegen de handen in mekaar om deze snelle doorstart te realiseren. Het eerste nummer van *Flows* ziet er alvast uitstekend uit. De redactie verspreidt bovendien een dagelijkse e-nieuwsbrief met het nieuws heet van de naald (zie www.flows.be). Onze bestuurder Marcel Schoeters, die nu aan de Watererfgoedgids meewerkt, maakt van de redactie deel uit. Watererfgoed Vlaanderen wenst *Flows* alvast goede vaart !

[Terug naar top](#)

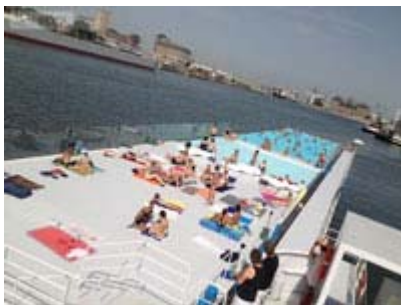
Heemkundige Kring Antwerpse polder publiceert *Poldergrond*

De Koninklijke Heemkundige Kring van de Antwerpse Polder brengt het boek *Poldergrond* uit, een verzamelwerk over historische aspecten van de Antwerpse polder. Belicht worden de strijd tegen het water, de Romeinen in Ekeren, middeleeuwse opgravingen, soldaten in de Polder, waaronder Fort Kruisschans, het saamenhorigheidsgevoel bij de polderbewoners, de schuur van de Berghoeve (nu in Bokrijk), en de schilder Nicasius De Keyser. Het boek kost slechts 19 EUR (plus 5 euro verzendingskosten). De heemkundige kring werd gesticht in 1959, in de periode dat enkele polderdorpen ten noorden van Antwerpen moesten wijken voor de uitbreiding van de haveninfrastructuur in het raam van het Tienjarenplan. Oosterweel, Oorderen, Wilmarsdonk en het grootste deel van Lillo werden toen afgebroken en verdwenen onder de baggerspecie. Info: info@polderheemkring.be.

[Terug naar top](#)

Oproep voor deskundigen die Antwerpse GECORO willen bemannen

De Antwerpse Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening, kortweg GECORO, wordt opnieuw samengesteld en zoekt deskundigen. De GECORO adviseert het stadsbestuur over ruimtelijke ordening en stedenbouw in Antwerpen. Hij speelt een belangrijke rol bij de herziening van het structuurplan, bij het opmaken van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige verordeningen, planologische attesten en stedenbouwkundige masterplannen. Soms zal de GECORO ook advies verlenen over vergunningen. De GECORO raad bestaat uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en uit deskundigen. Deze laatsten weten wat er leeft in de stad en kunnen door hun ervaring, interesses of beroep een onderbouwde bijdrage leveren, in het bijzonder op het vlak van ruimtelijke planning en stedenbouw,

ruimtelijke ordening, juridische aspecten, mobiliteit, architectuur, erfgoed en archeologie, landschapsontwerp, openbare ruimte, stadssociologie/bewonersparticipatie, duurzame ontwikkeling en energietransitie, vastgoed en projectontwikkeling, transporteconomie, civieltechnische en infrastructuurprojecten, stadsgeografie, jeugdwerking,... Een mandaat duurt zes jaar. De GECORO vergadert gemiddeld eenmaal per maand. Kandidaturen kunnen tot 15 november worden ingediend via gecoro@stad.antwerpen.be.

[Terug naar top](#)

Watererfgoedkalender oktober - november 2013

- *Boom, 12 - 27 oktober 2013*
Het Tij Keert ! Watergebonden Erfgoed langs de Rupel met kunstwerken van Bob De Bruycker & Bie van Gucht, Zaal Robert Lombaerts, Gemeentehuis
- *Duinkerken, 14 oktober 2013 - 12 januari 2014*
Tentoonstelling Ports d'Europe, en quête de nouveaux mondes in het Musée portuaire
- *Boom, 25-26 oktober 2013*
Congres Baksteen te water ! Waterwegtransport voor de bouwsector: verleden, heden en toekomst, De Schorre
- *Nieuwpoort, 25-27 oktober 2013*
[Nieuwpoort International Boat Show](#)
- *Beveren, 26 oktober 2013*
Voorstelling van de resultaten van een enquête over de Sinterklaas - en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen, om 9u30 in kasteel Cortewalle. Info bij erfgoedcel@interwaas.be
- *Brussel, 6 november 2013*
Uitreiking van de ESPO Award voor het beste Europese havenerfgoedproject in het stadhuis (op uitnodiging)
- *Antwerpen, 7 november 2013*
Belgicaclub-avond om 18u30, Noordzeeterminal PSA, info: belgicaclub@steenschuit.be
- *Antwerpen, 9 november 2013*
Signeersessie rond het boek Strijd om de Stroom op de stand van het Davidsfonds op de Boekenbeurs, 11u30-15u00

- *Antwerpen, 14 november 2013*
Lezing door Paul De Baets over het beleg en de val van Antwerpen in de Hogere Zeevaartschool
- *Antwerpen, 14 november 2013*
Lezing over de haven- en Scheldeschilders door Gerald Verbeeck, Effectenbank Dierickx-Leys, Kasteelpleinstraat 44-46, 2000 Antwerpen, om 19u30. Inschrijven via secretariaat@dierickx.be
- *tussen Zeebrugge en Hasselt, 14 - 24 november 2013*
Vaartocht met de Smaakboot tijdens de Week van de Smaak, info: www.smaakboot.be
- *Leuven, 27 november 2013*
Studiedag over erfgoed en plattelandsbeleid. Info: anne.van.essche@landelijkegilden.be
- *Oostende, 29 november 2013*
Voorstelling van het boek 'Nele. Bouw van een replica van een Oostendse tweemastsloep' door Georges Verleene bij het VLIZ, Wandelaarkaai 7, pakhuys 68, info: +32 59 51 01 14

[Terug naar top](#)

Inschrijven en uitschrijven

Deze nieuwsbrief bereikt meer dan 6.500 geïnteresseerde lezers in België en het buitenland.

Klik [hier](#) als je Getijden niet rechtstreeks ontving maar vanaf nu een kosteloos abonnement wil.

Klik [hier](#) als je niet langer Getijden wil ontvangen.

Watererfgoed Vlaanderen is de grootste organisatie voor scheepvaart-, haven- en ander watererfgoed van de Benelux. We verenigen en verdedigen al het nat en droog watererfgoed in Vlaanderen (meer dan 100 organisaties actief rond historische schepen, scheepvaart- en havenmusea, watermonumenten, watertradities, -kunst en -cultuur, toeristische en commerciële dienstverleners i.v.m. watererfgoed, experts, onderzoekers en liefhebbers). Met onze leden ijveren we voor het behoud en de valorisatie van alle watererfgoed in Vlaanderen, voor de versterking van het waterbewustzijn van de Vlaming en voor de internationale uitstraling van Vlaanderen als baken van scheepvaart-, haven- en watercultuur.

Het lidmaatschap van onze vrijwilligersvereniging kost maar 25 EUR per jaar. Daarmee verleen je onze actie een belangrijke materiële en morele steun.

vzw Watererfgoed Vlaanderen, Emiel Banningstraat 25, 2000 Antwerpen,
www.watererfgoed.be, secr@watererfgoed.be